

אבחנה מבדלת של אנמיה בארנבוניים

דר. אסתר ואן פראג - תורגם ע"י טל סערונג

אנמיה היא מצב בו רמת תאי הדם האדומים (RBC) או רמת ההמוגלובין, או רמת שניהם, נמוכה מהרמה הנורמאלית. גורמים רבים קשורים למצב זה. סימני אנמיה בארנבוניים עשויים להיות רמת אנרגיה נמוכה, חולשה וסחרחורת. בדיקות דם מתאימות יאשרו את אבחונה של אנמיה, ויסייעו בהבהרת האטיולוגיה של המחלה, הניתנת לסווג לתוך ארבע קטגוריות:

- חוסרים בחומרים מזינים
- מחלות של מוח העצם
- מחלות כרוניות
- אחר

חוסרים בחומרים מזינים כגון ברזל, ויטמינים (A, B₁₂, C) וחומצה פולית יכולים להיות מיוחסים לסיבות הבאות:

- תזונה בלתי מאוזנת
- מחלה מטבולית כרונית
- רעב
- דרישות מוגברות של הגוף, למשל הריון, נאופליזיה ואורמיה¹.

מחלות הקשורות למוח העצם והמובילות לאנמיה יכולות להיות מיוחסות לסיבות הבאות:

תרופות רעילות, למשל כלוראמפניקול

- (chloramphenicol)
- הרעלת עופרת
- זיהומים, למשל הימצאותם של זיהומים פטרייתיים
- מחלות נאופלסטיות, כגון אדנוקרצינומה (adenocarcinoma)² של הרחם, לויקמיה (leukemia)³, לימפומה (lymphoma)⁴ או גרורה (מטסטזה)⁵ של מוח

¹ נוכחות כמויות עודפות של שיינן (אוראה) ותוצרי פסולת חנקניים אחרים בדם. תוצרים אלה מופרשים באופן תקין על-ידי הכליות בשתן; הצטברותם בדם מתרחשת כאשר קיים כשל כלייתי.

² גידול ממאיר של תאי אפיתל של בלוטות. הגידול עשוי להיות מוצק או ציסטי

³ כל אחת מקבוצה של מחלות ממאירות בהן מוח העצם מייצר כמות עודפת של סוגים מסוימים של תאי דם לבנים (לויקוציטים). ייצור עודף של תאים אלה שאינם בשלים, או שיש להם צורות לא תקינות, מדכא את הייצור של תאי דם לבנים תקינים, תאי דם אדומים וטסיות. זה מוביל לרגישות מוגברת לזיהומים, אנמיה ודימום.

העצם ואחרות

- מחלות כרוניות המובילות לאנמיה יכולות להיות מיוחסות לסיבות הבאות:
- המצאותן של דלקות חיידקיות (בקטריאליות), למשל דלקת פנים הלב (אנדוקרדיטיס - endocarditis)⁶, דלקת עצם (אוסטאיטיס, אוסטאומיאליטיס - osteomyelitis)⁷, דלקת כרונית בדרכי הנשימה, ודלקת כליות (נפריטיס - nephritis)⁸.
 - זיהומים, למשל הימצאותם של זיהומים פטרייתיים
 - איבוד דם כרוני, למשל שטפי דם, דימומים פנימיים
 - מחלות כרוניות של הכבד או של הכליות
 - מחלות דלקתיות כרוניות, למשל דלקת מפרקים (ארתריטיס)⁹, דלקת כלי דם (וסקוליטיס)¹⁰, או מחלות דלקתיות של המעי
 - שיבוש בהפרשה הפנימית (endocrine)¹¹, עם רמת ייצור נמוכה של אריתרופוייטין (erythropoietin)¹², תפקוד לקוי של בלוטת התריס (תת-פעילות או פעילות יתר), כשל יותרת הכליה (adrenal gland insufficiency)¹³
 - מחלות נאופלסטיות, ראה מחלות הקשורות למוח העצם
 - הריון

4 כל גידול ממאיר של קשרי לימפה

5 התפשטות גידול ממאיר ממקומו המקורי למקום אחר בגוף.

6 דלקת של החלק הפנימי של דופן הלב, או של המסתמים, בדרך-כלל בגלל קדחת שגרונית או זיהום חיידקי.

7 דלקת של העצם, עקב זיהום, פציעה או הפרעה מטבולית.

8 דלקת של כליה אחת או שתיהן, כתוצאה מזיהום, ליקוי במערכת החיסון, או שיגרון.

9 דלקת באחד או במספר מפרקים, מאופיינת בנפיחות, חום ואדמומית בעור שמעל למפרק, וכן בכאב ובתנועה מוגבלת. כ-200 מחלות שונות יכולות לגרום לדלקת מפרקים.

10 דלקת בדפנות כלי דם קטנים, כתוצאה מסיבות שונות. התסמינים כוללים פריחה בעור, דלקת מפרקים, ארגמנת ואי ספיקה כלייתית.

11 התהליך בו בלוטה מייצרת חומר מסוים ומשחררת אותו למחזור הדם לשימוש על-ידי רקמות הגוף.

12 הורמון המגרה יצירת תאי דם אדומים במוח העצם. אריתרופוייטין מופרש על-ידי תאים מסוימים בכליה בתגובה לירידה בכמות החמצן המגיע לרקמות.

13 מחלה מסכנת-חיים המופיעה כאשר בלוטות יותרת הכליה מפסיקות לייצר את ההורמונים שלהן, מצב הגורם ללחץ דם נמוך ולהלם.

